

Zhodnocení činnosti Městské knihovny v Ústí nad Orlicí za rok 2018

Počet obyvatel města Ústí nad Orlicí je **13 888**.

Knihovna v roce 2018:

2 330 registrovaných čtenářů

88 935 návštěvníků

107 871 výpůjček

Počet registrovaných čtenářů, návštěvníků i výpůjček zůstává srovnatelný s rokem 2017 snížil, ale zvýšilo se využívání elektronických on-line služeb, protože se čtenáři naučili prodlužovat si výpůjčky on-line přes své konto a tak knihovnu nenavštíví fyzicky, ale své výpůjčky si prodlužují sami přes náš web elektronicky.

V roce 2018 získala Městská knihovna 10 grantů – grant Ministerstva kultury VISK3 ve výši 63 000 Kč na obnovu výpočetní techniky v oddělení dospělých a dětském, grant Ministerstva kultury ČR ve výši 10 000 Kč na nákup zvukových knih pro Zvukovou knihovnu pro nevidomé a slabozraké, grant Česká knihovna ve výši 6 230 Kč na nákup původní české literatury, grant na zakoupení cizojazyčné literatury ve výši 1 968 Kč, grant NK ČR na bezplatné využívání plnotextové databáze Anopress, grant MěÚ ve výši 3 000 Kč na akci pro děti "Noc s Andersenem", grant MěÚ ve výši 4 000 Kč na lektorné přednášek 8.ročníku Akademie volného času a grant Města na vzdělávací přednášky ve výši 6 000 Kč a grant výstava Jan Steklík 15 000 Kč.

Městská knihovna je pověřenou knihovnou pro okres Ústí nad Orlicí na základě smlouvy O přenesení výkonu regionálních funkcí dle zákona 257/2001 mezi Krajskou knihovnou Pardubice a MěK Ústí nad Orlicí ze dne 20. 12. 2006 a získala v roce 2018 z rozpočtu kraje na výkon této funkce částku 1 838 000 Kč. MěK Ústí nad Orlicí je zodpovědná za výkon regionálních funkcí v okrese, metodicky řídí 9 MěK okresu a 111 obecních knihoven okresu, je zodpovědná za finanční čerpání a vyúčtování přidělené částky na regionální funkce. Z pověření regionální funkce ředitelka knihovny pravidelně elektronicky nebo ústně předává ředitelům MěK okresu zprávy z celostátních porad, v MěK se konaly v roce 2018 4 metodické porady a 4 vzdělávací akce pro ředitele MěK okresu.

Automatizace knihovny

Městská knihovna je v současné době vybavena 30 počítači propojenými do sítě Windows NT a všechna pracoviště jsou připojena na internet přes kabelovou televizi. V hudebním oddělení je zároveň vzdělávací studovna s 6 počítači pro pravidelné cykly vzdělávání

dobrovolných knihovníků a seniorů v základech počítačové gramotnosti. V roce 2018 se ve vzdělávací studovně uskutečnilo 45 hodinových kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost.

Výpůjční agenda ve všech odděleních je plně automatizována, čtenáři si vyhledávají sami informace v on-line katalozích – k dispozici mají 3 čtenářské počítače v oddělení dospělých, 2 čtenářské počítače v dětském oddělení, a 6 počítačů ve vzdělávací studovně v hudebním oddělení, která slouží zároveň jako zvuková knihovna pro zrakově postižené spoluobčany a zároveň jako bibliograficko-informační pracoviště. V knihovně je umožněn uživatelům přístup do placené plnotextové databáze TamTam fy Anopress a mohou využívat neplacenou databázi právnických informací Zákony pro lidi. Služby knihovny propagujeme i na sociální síti Facebook. V prostorách půjčovny je k dispozici Wi-fi připojení k internetu, nabízíme možnost půjčování čteček a e-knih, zapůjčujeme absenčně gramofon a retro gramofonové desky na hudebním oddělení.

MěK Ústí nad Orlicí využívá open source integrovaný knihovní systém Koha.

Celý fond knihovny je vystaven v katalogu Vufind na adrese: www.knihovna-uo.cz. Na webu vystavujeme mimo jiné: katalog regionálních osobností, informace pro a o knihovnách regionu, informace o neziskových organizacích regionu, informace o zařízeních pro rodinu, děti a mládež, informace pro zdravotně postižené občany a informace o pomáhajících institucích regionu.

Provozní doba

Provozní doba knihovny zůstala v roce 2018 47 hodin týdně.

Oddělení pro dospělé:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí – Pátek	9:00 – 18:00
Sobota	9:00 – 11:00

Dětské oddělení:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí - Pátek	12:30 – 17:30

Hudební oddělení:

- bibliograficko-informační služba, vzdělávací studovna, zvuková knihovna, půjčovna gramofonu a gramodesek
- otevřeno po telefonické dohodě

Poplatek za registraci se v roce 2018 nezměnil:

- Dospělí čtenáři: **150 Kč**
- Děti, studenti, důchodci: **110 Kč**

V rámci kulturně-výchovné činnosti **pořádala MĚK tyto akce:**

- knihovnické lekce pro všechny třídy základních, mateřských škol a zvláštní školu (71 hodinových lekcí za rok)
- knihovnicko-informační lekce pro studenty všech středních škol – 8 lekcí
- Pasování druháků na čtenáře
- o prázdninách jsme pro děti připravili 8 veřejných čtení na dětském oddělení
- zapojili jsme se do celostátní akce Den dětské knihy
- další akce pro děti: „Lednová pohádka“, „Pejsek, který všechno směl“, „Májová pohádka“, „Můj skřítek Šalvěj“, „Deskové a karetní hry“, „Prázdniny na chatě“, „Jeden za všechny, všichni za jednoho“, „Origami pro děti“, „Mizící hmyzíci“, „Žabákova dobrodružství“, „Jak slunce hledalo svůj stín“, „Deskové hry“, „O Budulínkovi“, „O malém růžovém sluněti“, „Proč se draci smějí?“, „Podzimní pohádka“, „Ptáčkoviny“, „Vánoční pohádka“
- v rámci Března – měsíce čtenářů jsme se zapojili do celostátní akce dětských knihoven "Noc s Andersenem" – v knihovně přespalo 20 dětí, a „Večera s Andersenem pro mladší děti“ - zúčastnilo se 9 dětí
- v knihovně se uskutečnilo 45 kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost
- v Týdnu knihoven jsme uspořádali besedu s novinářem Erikem Taberym pro studenty gymnázia
- Knihovna se zapojila do celostátní akce Den holocaustu - Jom-ha-šoa
- v MĚK se konal 8. ročník Akademie volného času – uspořádali jsme 8 večerních přednášek regionálních autorů pro veřejnost (přednášející Prof.F.Musil, doc. Macková, H.Skořepa, Pavel Holásek, Vladislav Severin, P.Mertelík)
- uspořádali jsme 1.ročník přednášek Dílny Akademie volného času – 6 přednášek dr. Radima Urbánka Kurz lidové architektury východ.Čech
- uspořádali jsme 10 výstav ve foye knihovny:
  - 5.12.2017–31.1.2018 Plenér Teplické skály 2017 (Umprumka UO)
  - 5.2.-30. 3. 2018 ZUŠ Obaly knih, Veronika Pekárková
  - 3.4.-31.5.2018 Olin Ambrož – fotografie ústeckých muzikantů
  - 6.4.-31.5.2018 Takhle to vidím já – výstava děl autistických dětí
  - 4.6.-26.7.2018 Spolkla mě knihovna – putovní výstava
  - 4.6.-26.7.2018 Jan Steklík výstava k 80. nar.
  - 1.8.-29.9.2018 Láďa Netek – Obrazy a obrázky
  - 1.10.-29.11.2018 Heslo „Čechoslovák“. Karel Škarka říjen-prosinec Keramické náměstí (Spec. škola UO)
  - 3.12.-9.2.2019 Eda Kaplan: Hory a horolezci

- další akce pro veřejnost:
  - o přednáška manželů Holubářových: Izrael - země mnoha podob
  - o přednáška Mgr. Václava Vacka: Manželství bez mýtů
  - o autorské čtení Jaromíra Štětiny z knihy Století zázraků
  - o autorské čtení Zora: Beze mne to (ne)zvládneš
  - o cestopisná přednáška Radomíra Čížka: Na kolech do hor a zapadlých koutů Gruzie
  - o přednáška J.Gerloffa: Současný Izrael
  - o beseda s Prof. Martinem Hilským
  - o Den otevřených dveří s prohlídkou věže knihovny a altánu s výstavou fotografií P.A.J.Z.L. v rámci akce Město v pohybu a setkání pamětníků P.A.J.Z.L.
  - o literární klub Knihomilové – 3 setkání
  - o beseda se spisovatelkou Alenou Mornštajnovou
  - o přednáška Martina Fojtíčka: „Život s nadějí“
  - o autorské čtení Karla Škarky z knihy "Heslo Českoslovák"
  - o autorské čtení Kateřiny Kvochové: Vlastní stopy
  - o čtení vánočních povídek „Vánoční punčování“
  - o přednáška Františka Stárka: 50 let vzniku Plastic People of Universe
  - o kurzy počítačové gramotnosti: Co je počítač, Práce s e-mailem, Práce s tabletem, Instagram pro seniory, Maturita bez učení, Kurz práce s tabletem, Jak nakupovat přes internet, Jak cestovat na internetu, You tube fenomen, Souhrný program aneb archivace na internetu, Ovládněte jazyky pomocí překladače, Internet aneb nebát se pravdy, Pinterest, Fotky v programu Canva, Google fotky, Jak vyhledávat na internetu, Prezenace, Práce s textem, Úprava fotek, Úprava fotek ve Windows 10, Práce s textem a obrázky, Základy práce s fotografiemi, Základy práce se složkami, soubory a okny, Jak stahovat fotografie

Z další činnosti knihovny:

- zpracováváme a zodpovídáme za správnost celookresní statistiky okresu Ústí nad Orlicí – písemné a automatizované zpracování dat a komentářů pro NIPOS – statistické výkazy 10 městských a 111 obecních knihoven.
- MěK je pověřena Národní knihovnou Praha budovat a uchovávat fond regionální literatury (meziknihovní výpůjční služba, archivace regionálních publikací, městských zpravodajů okresu)
- MěK je zapojena do celostátního projektu organizovaného NK ČR o výkonnosti knihoven – „Benchmarking v knihovnách“
- MěK je zapojena do Centrálního portálu knihoven
- pracovníci MěK si stále zvyšují svou odbornou kvalifikaci – 1 pracovnice se zúčastnila semináře pro pracovníky dětského oddělení s Klárou Smolíkovou v MěK Svitavy,

semináře Čtenářská gramotnost a knihovny v KJM v Brně, správce sítě propagoval systém Koha v MU Brno a semináři Hackaton v MZK Brno, 1 pracovnice se zúčastnila školení Práce s nástroji Google v SVK Hradec Králové, 2 pracovnice se zúčastnily školení Školička písemností spisové služby a GDPR, v Okresním archívu, 1 pracovník školení Vufind a moje ID v MLP Praha, zúčastnili jsme se školení Koha v MěK Česká Třebová

- využíváme službu STK Praha: VPK – elektronické zasílání dokumentů a kopií v rámci MVS, jsme zapojeni do elektronického katalogu MVS a souborného katalogu Caslin NK ČR – protokolem OAI zasíláme elektronické záznamy zpracovaných knih a titulů časopisů do Souborného katalogu NK ČR, využíváme stahování autorit z NK ČR– za rok 2018 bylo harmonizováno pomocí protokolu Z39.50 1 472 autoritních záznamů s databází NK ČR a zaslány 2 autoritní záznamy do NK ČR. Jsme zapojeni do rešeršní elektronické služby Ptejte se knihovny - v roce 2018 bylo zodpovězeno 9 odborných dotazů a zpracovány 4 rešerše. Zasíláme zpracované besedy do celostátní Databanky vzdělávacích knihovnických programů MZK Brno.
- V MěK Ústí nad Orlicí byly v roce 2018 na exkurzy MěK Litomyšl, MěK Vamberk, MěK Kroměříž, MěK Skuteč, vedoucí odboru kultury Prešovského kraje – seznámení se systémem Koha
- využíváme elektronického nákupu knih – výhodný rabat
- ředitelka MěK přednášela na semináři v KK Pardubice o Harmonizaci autorit a na konferenci Kam kráčíš knihovnictví v SVK HK, zúčastnila se sekce Veřejných knihoven v NK ČR, Valné hromady SKIP v Hradci Králové, semináře k problematice GDPR v MLP Praha, semináře Budoucnost vytváříme společně v Goethe institutu v Praze, konference Knihovny současnosti v Olomouci, výkonného výboru SKIP v NK ČR, semináře ke Spisové službě v Okresním archívu, konference Personální práce v knihovnách v SVK Hradec Králové, semináře Knihovna věc veřejná
- na Krajském úřadě v Pardubicích, semináře Centrální portál knihoven v NK ČR Praha. Zúčastnila se 4 porad ředitelů pověřených knihoven pořádaných Krajskou knihovnou v Pardubicích.
- MěK je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků – ředitelka pracuje v regionálním výboru této organizace, v dozorčí komisi VV SKIP a je členkou sekce veřejných knihoven SKIP ČR, členkou MAS Orlicko, členem SDRUK
- MěK Ústí nad Orlicí se zapojila do soutěže Knihovna roku
- MěK Ústí nad Orlicí nominovala svého pracovníka do soutěže MARK 2018
- MěK se zapojila do celorepublikové akce Bookstart – 4 setkání s maminkami v knihovně
- MěK je členem sdružení dětských knihoven Klubko
- MěK je zapojena do odborných diskusních konferencí Knihovna, Region, Andersen a Katalogizace, pravidelně zasíláme články do Informačního listu
- průběžně doplňujeme databázi regionálních osobností www.osobnostiregionu.cz

- Na požádání nabízíme donáškovou službu starým spoluobčanům, spolupracujeme s Klubem seniorů a Mateřským centrem Medvídek, neziskovou organizací Duševní zdraví
- Ekonomka knihovny se zúčastnila 4 školení fy VEMA.

Situace na pobočce v Kerharticích

Provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice Hana Dianová. Knihovna je otevřena každý čtvrtek od 14:30 do 17:00 hod. MěK hradí provoz pobočky, nákup knih, zpracování a mzdu knihovnice.

Situace na pobočce v Knapovci

Knihovna v Knapovci je umístěna v prostorách místní školy, provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice paní Pavlína Kosturková. Knihovna je otevřena každou sobotu od 13:00 do 16:00 hod. Provoz funguje bezproblémově.

Penzion

Městská knihovna pokračuje v půjčování knih ze svého fondu formou vytváření půlročních souborů, které jsou zapůjčovány penzionu, kde je dobrovolný knihovník půjčuje čtenářům, pro které je ze zdravotních důvodů obtížné navštěvovat knihovnu.

Situace ve střediskovém systému knihoven

Městská knihovna pracuje současně jako knihovna středisková, která sdružuje na základě každoročně obnovovaných dohod o odborné pomoci mezi MěK a obcemi prostředky na nákup, rozvoz a zpracování knih pro 19 obecních knihoven obvodu. V roce 2018 bylo sdruženo 140 400 Kč od obcí obvodu Ústí nad Orlicí. O obecní knihovny se staráme metodicky – během roku jsme uskutečnili v každé obecní knihovně 2 návštěvy s rozvozem knih. V roce 2018 byla provedena 1 revize v obecní knihovně Dlouhá Třebová. Kmenový fond všech obecních knihoven obvodu Ústí byl převeden do automatizovaného knihovního systému Koha. Všechny obecní knihovny mají svůj web. Byla provedena aktualizace údajů všech obecních knihoven střediska v celostátním adresáři NK ČR CADR.

V MěK Ústí se uskutečnila 1 porada pro dobrovolné knihovníky obvodu Ústí a 1 vzdělávací akce pro dobrovolné knihovníky.

V roce 2018 se uskutečnilo v MěK 10 porad pro pracovníky MěK, 4 kontroly PO a BOZ.

MěK se zapojila jako každoročně do celostátní sbírky Světlo pro světlušku.

MěK Ústí zakoupila z investičního fondu nové regály do skladu knih.

V Ústí nad Orlicí 10. 1. 2019

PhDr. Jana Kalousková

ředitelka MěK